

**PROPOSTA AO PLAN REITOR DE USO E XESTIÓN
DO PARQUE NATURAL MONTE ALOIA**

galicia@escaladasostenible.org

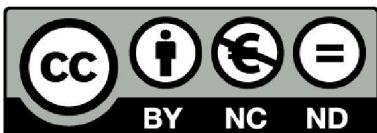
PROPOSTA AO PLAN REITOR DE USO E XESTIÓN DO PARQUE NATURAL MONTE ALOIA

© Escalada Sostenible Galicia (ESGa). Febreiro 2018. Todos os dereitos reservados.

Queda prohibida a reprodución total ou parcial, en calquera medio, sen a expresa autorización dos propietarios do copyright.

© Escalada Sostenible Galicia (ESGa). Febrero 2018. Todos los derechos reservados.

Queda prohibida la reproducción total o parcial, en cualquier medio, sin la expresa autorización de los propietarios del copyright.

A Coruña 05/02/2018

Asunto: Proposta ao Plan Reitor de Uso e Xestión do Parque Natural Monte Aloia

Don Alfonso Louro Fuentes con número de DNI 46896103T, en nome e representación de **ESCALADA SOSTENIBLE - Delegación Galicia (ESGa)**, con CIF G-86478112 e domicilio a efecto de notificacións en Apdo. Correos 105, Mugardos C.P. 15620, e contando co **aval da Federación Galega de Montañismo e o apoio das seguintes asociacións de montañismo e escalada** (ver Anexo 3):

- Sociedad Montaña Ártabros.
- Agrupación Montañeros Independientes (AMI).
- Clube de Montaña Pico do Castro.
- Agrupación de Montaña e Escalada Bestarruza.
- Club de Montaña O Caxado.
- Club de Montaña O Veral.
- Asociación de Escaladores Ourenzáns (ASESOU).
- Club Montañeiros Celtas.
- Club Peña Trevinca - Montañeiros de Galicia.
- Club Montañeiros de Pontevedra.
- Clube de Montaña e Escalada Azimut.
- Clube de Montañismo A Peniza.
- Grupo de Montaña Alud.

Con motivo do anuncio do 19 de decembro de 2017, da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, polo que se acorda someter a participación pública o documento de inicio do Plan reitor de uso e xestión do Parque Natural do Monte Aloia durante un prazo de 20 días hábiles contados a partir do día seguinte ao da súa publicación oficial no DOG, a cal tivo lugar o 11 de xaneiro de 2018, ante este organismo como mellor proceda en Dereito,

EXPÓN:

I.- Que segundo o actual Plan Reitor de Uso e Xestión (PRUX), Decreto 65/2009, do 19 de febreiro, polo que se aproba o Plan reitor de uso e xestión do parque natural do Monte Aloia, a escalada estará prohibida cando afecte a elementos singulares da xea (*Capítulo III - Normativa zonal. 37. Uso público e actividades deportivas. 3. Usos e actividades prohibidos. b.4) A escalada e o alpinismo cando afecte a elementos singulares da xea*).

II.- Que, segundo o Decreto 37/2014, de 27 de marzo, as actividades de escalada e alpinismo “*precisará de **autorización expresa** do órgano autonómico competente en materia de conservación da natureza, que á vista da solicitude poderá fixar condicións específicas para a súa realización ou, no seu caso, a súa prohibición cando poida afectar de forma apreciable ao estado de conservación dos hábitats de interese comunitario ou aos hábitats das especies de interese para a conservación*”

O Decreto considera como **autorizables a escalada e o alpinismo** “*cando se realice sobre afloramentos rochosos e non leve consigo unha afección apreciable para o estado de conservación dos hábitats do anexo I da Directiva 92/43/CEE, ou sobre os núcleos poboacionais das especies de interese para a conservación*”.

III.- Que existen diversas zonas axeitadas para practicar escalada en bloque, espalladas por diferentes zonificacións dentro do Parque Natural (PNMA-1, PNMA-2 e PNMA-3).

Estas zonas compóñense de pequenos penedos illados ou pequenos conxuntos de penedos, que no seu conxunto ocupan unha superficie total aproximada duns 200 m² (0,02 ha).

IV.- Que a escalada en bloque é unha actividade física/deportiva que se practica no medio natural, de xeito que promove, ademais de hábitos de vida saudables, o coidado e respecto á natureza e o medio ambiente. Trátase, ademais, dunha actividade que non xera ruídos, emisións de gases á atmosfera, vertidos a augas nin residuos (máis alá dos que podan estar relacionados coa presenza e tránsito de persoas).

A escalada en bloque, habitualmente lévase a cabo en áreas de rocha exposta, sen apenas vexetación e de valor xeolóxico convencional, sen que nun principio supoña unha afección apreciable para a conservación das especies vexetais da área (protexidas ou non). Do mesmo xeito, ao tratarse dunha actividade diúrna e pouco ruidosa, non ten por que supoñer unha ameaza para o desenvolvemento de especies animais do entorno.

Polo que respecta aos accesos, estes sempre se fan dende os aparcadoiros habilitados, utilizando os camiños e sendeiros existentes.

En termos de capacidade de acollida do medio, cabe destacar que aínda sendo a escalada unha actividade relativamente popular en Galicia, debido ás súas características intrínsecas, nunca chega a ter grandes concentracións de xente practicándoa ao mesmo tempo. Así mesmo, durante a meirande parte do ano, incluso durante longos períodos de tempo non se practica escalada nesta zona, sendo visitada ocasionalmente por escaladores locais.

V.- Que, dende a entrada en vigor do Decreto 37/2014, de 27 de marzo, **existe a tendencia por parte da Administración a interpretar a normativa exclusivamente a través de autorizacións nominais**, sen diferenciar a práctica particular da escalada -como actividade física-, da actividade deportiva organizada como pode ser a realización de competicións, cursos,...

Tralas experiencias observadas, é posible concluír que este sistema de autorización nominal xeneralizado, podendo ser axeitado no caso de eventos deportivos organizados, no caso da práctica habitual da escalada como actividade física no medio natural, esta vese prexudicada notablemente debido ás súas características intrínsecas.

A práctica da escalada en modo non organizado, en moitas ocasións non está suxeita a programación, xa que depende moi directamente das condicións climatolóxicas. **Esta característica de escasa antelación non sería viable nun sistema administrativo de solicitude, revisión e autorización nominal.** Por outro lado, é común que haxa practicantes que, por

circunstancias persoais ou de contorno, tomen a decisión de ir a escalar no mesmo día no que se produce a actividade, sen posibilidade de proceder a un sistema de autorización nominal.

Así, a solicitude nominal de autorización para un sector en concreto **trunca a flexibilidade necesaria da práctica habitual**, especialmente para os practicantes foráneos que veñen de visita esporádica ou puntual (turismo activo). Descoñecedores de certos detalles do entorno e das propias vías, estes precisan dunha flexibilidade na autorización que lles permita adaptar a súa xornada de escalada ás condicións coas que se atopan no momento.

VI.- Esta parte entende que o desenvolvemento dunha **regulación a través da autorización permanente e revisable** por cada zona de escalada, é compatible dende o punto de vista xurídico coas autorizacións previstas no Decreto 37/2014. Do mesmo modo, suporía un apoio importante desde o punto de vista sociolóxico e económico na comarca, conseguindo a través das actividades permanentes no medio natural un cumprimento superior dos obxectivos das normas reguladoras dos espazos naturais protexidos a nivel autonómico e europeo.

Por todo o anterior, co fin de conseguir que a redacción do futuro PRUX do Parque Natural do Monte Aloia concorde coa súa **implantación harmónica e consensuada, en liña coa realidade da práctica da escalada nos espazos naturais protexidos**, e en base aos argumentos presentados,

PROPÓN:

1.- **Que un representante da asociación Escalada Sostenible Galicia poida asistir ás reunións da xunta consultiva**, en calidade de asesoramento técnico en actividades relacionadas coa escalada en virtude do establecido no artigo 7º do Decreto 265/2007, -Asistencia de expertos ás reunións das xuntas consultivas. *A presidencia poderá convidar ás reunións das xuntas consultivas a expertos/as ou persoas que garden especial relación co espazo natural protexido, que participarán nestas reunións con voz pero sen voto.*

Este asesoramento técnico resultaría fundamental, xa que, entre outras aportacións, dito representante coñece a escalada e as súas implicacións no medio, coñece experiencias doutras contornas naturais, está inmerso no deporte e relaciónase con outros clubs e asociacións nacionais, coñece a xestión da actividade noutras áreas naturais españolas e internacionais, coñece outras regulacións autonómicas, pode axudar a establecer límites de uso da actividade e coñece unha gran variedade de escolas de escalada e ordenación de uso.

2.- Que o PRUX do Parque Natural do Monte Aloia contemple **a escalada como unha actividade regulada** dentro do parque natural e que esta regulación se estableza **da seguinte maneira:**

- **Consideración expresa da escalada como actividade autorizada de forma permanente e revisable** (entendida esta como actividade física tradicional que se practica de forma cotiá, espontánea e particular), sempre e cando **non se demostre que esta actividade afecte de maneira apreciable a elementos singulares da xea.**

- **Que se requira autorización previa de carácter nominal e específica por actividade, exclusivamente para os eventos deportivos organizados** (competicións, cursos,...).
- **Limitación da escalada por sectores e temporadas** no caso de ser necesario, en base a estudos previos que demostren a incidencia negativa da actividade nese lugar para un valor natural en concreto, como poden ser motivos de nidificación de aves ou similares.
- Determinación de **accesos e áreas de estacionamento autorizados**.
- **Poderase autorizar o mantemento de camiños**, sempre que non afecte significativamente a hábitats prioritarios ou especies protexidas.

Para un mellor cumprimento da normativa propóñense os seguintes puntos:

- 1- **Información e divulgación** oportuna das correspondentes regulacións que se apliquen (telemáticamente, nos propios accesos mediante carteis informativos,...).
- 2.- Elaboración dunha **guía de boas prácticas** (Anexo 2).
- 3- Consideración das zonas de escalada como **espazos deportivos non convencionais no medio natural**.

Considérase que esta proposta de regulación é **totalmente compatible cos obxectivos e directrices** determinados no PORN do Parque Natural do Monte Aloia e o Plan Director da Rede Natura 2000 de Galicia, en tanto que **racionaliza** a práctica deste deporte dentro do Parque Natural, beneficiando aos practicantes desta modalidade deportiva **sen que afecten apreciablemente os valores a protexer** do Parque Natural, á vez que ten un **efecto positivo no desenvolvemento socioeconómico da comarca**.

ANEXO 1

Definicións

Escalada en bloque : Tamén chamada escalada en boulder, é unha modalidade que consiste fundamentalmente en subirse a penedos ou pequenas paredes, que normalmente non superan os 7 metros de altura.

Na escalada en bloque, o escalador busca na rocha un itinerario a resolver, que tanto pode ser cara arriba como lateralmente. Este tipo de escalada destaca por concentrar a dificultade en traxectos curtos ou moi curtos (de 2 a 7 metros, normalmente).

Neste tipo de escalada, non se instala ningún tipo de ancoraxe na rocha como medida de seguridade nin se utilizan os materiais de protección convencionais da escalada deportiva (corda, arnés, mosquetóns, etc.)

Xeralmente empréganse colchonetas portátiles chamadas "crash pad" sobre as que salta o escalador, podéndose ver acompañado da pericia atenta dos compañeiros (porteiros), os cales reforzan a protección das colchonetas.

ANEXO 2

Guía de boas prácticas

- 1.- Estacionar nos lugares permitidos.
- 2.- Transitar sempre por sendas e camiños existentes, evitando abrir novos camiños.
- 3.- Utilizar os sanitarios habilitados ou intentar vir co traballo feito da casa.
- 4.- Está prohibido facer lume fora das areas habilitadas.
- 5.- Non deixar ningún tipo de lixo.
- 6.- Respetar as regulacións na protección do entorno, da fauna e flora (sistema dunar, nidificación, etc).
- 7.- Non recolectar prantas, poderían estar ameazadas.
- 8.- Respetar e protexer a biodiversidade do lugar.
- 9.- Acampar só nos lugares habilitados para elo.
- 10.- Minimizar a emisión de ruídos.
- 11.- Manter controlados os animais de compañía. Evitar así molestias á fauna local outros usuarios.
- 12.- Non alimentar á fauna salvaxe.
- 13.- Respetar as fincas privadas, aos veciños e a súa forma de vida.
- 14.- Solicitar as autorizacións pertinentes no caso de abrir novas zonas de escalada.
- 15.- Conservar a beleza xeolóxica do lugar, evitar deixar posibles restos de magnesio.
- 16.- Practicar o consumo local. A escalada é un medio de activación económica do lugar.
- 17.- Ante escaladores ou outras persoas que podan estar incumprindo as boas prácticas, compre tentar explicarlles para que realicen una escalada mais respectuosa co medio ambiente. Actuar sendo un bo exemplo a seguir.

ANEXO 3

Proposta elaborada e presentada por

Subscriben:

Federación Galega de Montañismo

Sociedad de Montaña Ártabros

Agrup. Montañeros
Independientes (AMI)

Clube de Montaña Pico do Castro

Agrupación de Montaña e Escalada
Bestarruza

Club de Montaña O Caxado

Club de Montaña O Veral

Asociación de Escaladores
Ourensáns (ASESOU)

Club Montañeros Celtas

Club Peña Trevinca - Montañeros
de Galicia

Club Montañeros de Pontevedra

Clube de Montaña e Escalada
Azimut

Clube de Montañismo A Peniza

Grupo de Montaña Alud